

CZYRWONKA (19) *sb f i m*

f (12), *m* (7), [tylko w *m-pers*].

czyrwonka (10), **czerwonka** (9); *czyrwonka Mymer*¹, *BartBydg*, *FalZioł*; *czyrwonka : czerwonka BielKron* (6 : 1), *SienLek* (1 : 8).

Teksty nie oznaczają é oraz ó; a jasne.

sg N czyrwonka (7). ◊ *G czyrwonki* (1). ◊ *D czyrwonce* (3). ◊ *A czyrwonkę* (7). ◊ *I czerwonką* (1).
Sł stp w innym znaczeniu, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

1. *lek. Krwawa dyzenteria, biegunka; dysenteria Mymer*¹, *BartBydg* (12) : *Mymer*¹ 38v; *BartBydg* 43; a tho piy afz przeftanie czyrwonká. *FalZioł* I 20d; gdy fyw wczás opatrzenie niestánie/ wnątrze fyw ftárga wydymá- nim/ iż Potym krwáwe ftolce przychodzą kthore czerwonką zową *SienLek* 101; to czerwonkę mocnie ftánowi gdy ielenią gębkę drobno skráiawfzy ciepło spiwem wypijefz. *SienLek* 102v, 102v [2 r.], S2.

Szereg: »czyrwonka, (albo) biegunka (krwawa)« (4): *Czerwonkę álbo biegunkę krwáwą/ thym zaftánowić możefz/ gdy Wino albo ocet pić będziefz/ w którym fyr z rutą wárzono SienLek* 102v, 102v *marg*, 103 [2 r.].

2. *n-pers* (7) : po wielkiey nocy ftáráli fie Krzyżacy iákoby záfię zamku doftáli pod náfzymi/ ná którym iefzcze był Czyrwonká *BielKron* 391v, 391v [4r.], 392.

Zestawienie: »Urlyk Czyrwonka« (1): *Naprzod fámi Gdanfzczánie dáli czterdześci thyfiąc złotych czyrwonych Vlrykowi Czyrwonce BielKron* 391v.

Synonimy: 1. biegunka, »czerwona choroba«, »czerwona niemoc«.